

PORTLAND, ORE.

Piirtelemä vähän Toverittareen täältä suurkaupungin pyönteistä. Kerron hieman meidän "laundry" tyttöjen elämästä. Viime syksynä oli täällä "laundry"-työläisillä lakko. Vaadimme union tunnustamista ja parempaa palkkaa. Mutta, paha kyllä, hävisimme lakon täydellisesti. "Laundry" — eli pesulaitostyöläiset ovat vielä kovin huonosti järjestyneitä. Samoin on useimmilla muillakin naisten työaloilla laita järjestymisen suhteen, etenkin täällä Portlandissa. Ainoastaan pieni osa, minun tietääkseni, kuuluu unioniin. Nyt kun pesulaitostyöläisten lakko on ohi, kpeattavat isännät kaikkensa polkeakseen palkkoja entistä alemmaksi. Lakon aikana saimme vähän korotetuksi palkkoja, vaikka ei muuta tulosta saavutettu.

Nyt tällä viikolla on otettu käytäntöön kappaletyö, nim. silytyksessä. Koetetaan sitä tapaa mikä vain viikon päivät, jos se kävisi hyvinkin laatuun. Sittenpä tietenkin otetaan kappaletyö kokonaan käytäntöön. Sitten kuulemma maksetaan työlle 30 pros. dollarista, eikös olekin sievää? Olen koettanut agitteerata, sen kun olen voinut huonolla eng'anninkielellä, että jäädä nyt kaikki yksimielisesti pois työstä ja vaaditaan pois kappaletyö. Mutta eipä he niin vain jää työstä pois. Sanovat että katsotaan nyt ensin, kuinka paljon voi ansaita kappalekaupalla työskennellessä. Tämä on tietenkin vain hieno "eksyyksi". Minä luulen, että eivät he lähde työstä pois. Minä en kyllä sillä ehdolla aio tehdä työtä, sillä tuskin parin dollarin päiväpalkkaa voisi siten tehdä. Nykyään ovat elinkustannukset siksi korkealla, että ei tällaiset palkat kohta riitä hengentpidemiksiään, saati sitten muuhun. Toiste lisää.

H. Kivistö.

IRONWOOD, MICH.

Toverillinen tervehdys ympäri maata asuville Toverittaren tilaajille. Usein olen ihmetelty, mikä on syy että täältä ei näe kirjoituksia Toverittareessa ja kuitenkin meitä on täällä suuri joukko, jotka luemme ja odotamme joka viikko lehteämme.

Alotanpa vaikka yhteispyrinnöstämme. Osasto on kokolaila voimakas, vaikka osanotto kokouksiin tahtoo silti olla laimeaa. Kokouksia pidetään joka 2:n ja 4:äs sunnuntai ja huvitoimikunnan kokoukset joka maanantai-ilta Palatsi haalilla. Huvitoimikunta ansaitsee tunnustuksen, sillä täällä on joka sunnuntai-ilta iltamia arvokkaalla ohjelmalla. Näytelmiä esitetään jotenkin joka sunnuntai ja esityksen puolesta kokolaila kiitettävästi. Se on paljon, kun ottaa huomioon, että meillä ei ole lainkaan palkattua johtajaa, vaan aina joku joukosta ottaa asettaakseen kappaleen näyttämölle. Silti me täällä näyttelemme kokolaila voimia kysyviä kappaleita kiitolliselle yleisölle, jotka monisataluksina täyttävät haalimme.

Vappukappaleena esitettiin "Hehkuva Tulivuori".

Thannelitto on virkeässä toiminnassa, pitävät joskus hyvinkin lennokkaita iltamia. Nuorisossa sitä innostusta tarvitaan, sillä juuri heistä nousevat tulevaisuuden taistelijat ja varmemmat valistussoidhun kantajat puristetussa työläisjoukossa.

Niin, meillä on täällä myöskin ompeluseura. Sen toiminta on

viimeaikoina ollut enempi hiljaista, mutta toivon, että ajanoloon virkistytään. Se tavallaan hidastuttaa toimintaa, kun työläiset täällä asuvat hyvin hajallaan eri "lukeesilla". Ompeluseuran kokouksia on pidetty joka toinen torstai, mutta nyt on päätetty pitää joka toinen keskiviikko-iltana. Siis ensimmäinen kokous on 19:sta päivän illalla Palatsi haalilla. Muistaka tämä ja tulkaa mukaan.

Työolojen puolesta täällä on kokolaila vilkasta. Asuntopula on aivan huutava ja elämäntunnetukset ovat korkealla. Täälläkin on vielä tavattoman paljon raatajaveljiä ja siskoja, jotka käyvät kapitalistien talutusnuorassa, vaan toivon, että hekin jo pian huomaisivat, että paras on työläisen katsella aivoimien silmin.

Taistelutarmaa toivon kaikille työläissiskoille. — A...si.

PITTSBURG, PA.

Ainoastaan pari sanaa siitä suuresta Vappujuhlan vietosta, josta on vaan muistot jäljellä. Oihhan hauska nähdä joukkomme suurena ja mahtavana. Se nousee salaman nopeudella, sen edessä vääritys vapisee. Siellä me näimme paljon joukossamme uusia heränneitä sieluja, haalimme oli aivan täynnä sitä tietoisia väkää, niin paljon kun ovesta sisälle mahtui, ja ohjelmaa oli myös runsaasti, puheita pidettiin monella eri kielellä. Toivon, että nekin raukat heräisivät, jotka unhuvat sitä ikiunta pimeydessä, eivät ymmärrä omistaa itselleen sitä luokkaa, johon he työläisistä kuuluvat. Kulkevat niiden perässä, jotka johtavat harhaan noita eksyneitä. Veli, sisko, ken henetkin, yhdy rivin kanssamme taisteluun odottamatta huomis-hetkeä.

Ne ompeluseuran myyjäiset, jotka pidettiin 24 p. huhtik., onnistuivat tavallisen hyvin, koskapa puhdas tulo kuului olleen \$115.53 senttiä. Otamme huomioon sen, että meitä naisia on niin vähän täällä ja nekkäri, eivät ole kaikki osaa ottaneet ompeluseuran töiden valmistukseen. Siis tämä raha, joka on saatu, on meidän kättemme työstä tullut.

Erittäin jännittävä kuuluu tulevan ensimmäisen ohjelmakokouksen iltamasta, joka on 6 p. kesäk. Olen kuullut niin kummallisia tulkkeita, mutta en uskalla sanoa, toivon että jokainen silloin rinetäisi korvat auki kuulemaan ja näkemään, mitä tuleman pitää. Toivon hauskaan kevättä kaikille Toverittaren lukijoille.

Margaret N.

SAN FRANCISCO, CALIFORNIA.

Sana Esirippu on meille jokaiselle hyvin tuttu. Sillä jo lapsena kouluissa luumme, miten Jesus vainaan kuoltua esirippu repesi kahtia.

Esirippuja on maailmassa jos jonkin näköisiä ja värisiä. Esirippu nousee on jotakin yleisölle näkemistä. Nykyaikana näytetään monien tuhansien esirippujen takaa yleisölle mitä inhoitavinta roskaa. Esim. elävät kuvat ovat sitä todistamassa. Tällaisilla esirippuilla ei ole mitään merkitystä, ja siksi onkin enemmän ja vakavammalta kannalta ajattelevat työläiset jo alkoja sitten kääntäneet selkensä sellaisia esirippuja vastaan, jotka ovat ainoastaan työläisten silmien pimentämistä varten.

Mutta on niitä esirippuja, jotka ovat valmistettu juuri varta vasten työläisten katseltavaksi. Jokaisen haalin kunnia seinällä on maalattu joku kaunis maisema tai muu ihalltava kuva, jota käytetään esirippuna.

Friscon s. s. osaston talon vanha esirippu alkoi jo pakottamaan yleisön silmiä, eikä ihme, sillä oihhan sitä jo katsoa tuijotettu toistakymmentä vuotta. Aina on varrottu esirippu nousua, (ja päinvastoin esirippu

on varronnut yleisölle) sillä esirippu nousee se ohjelma alkaa. Nyt on Friscon osasto päättänyt laittaa uuden esiripun. Kuva on entistä komeampi, sillä se on Pyykin harju. Kukapa ei tietäisi missä osassa Suomea Pyykin harju sijaitsee? — Tampereen kaupungin reunassa, siellä on se ihana Pyykin harju, joka oli Tampereen järjestyneiden työläisten Vappujuhlapalkka. Sinne koontuvat Tampereen järjestyneet työläiset tehtaiden ikalaisista komeista viettämään valon ja vapauden juhlaa.

Suomen luokkasodan aikana Tampereen lähettyvillä käydyssä taistelussa kaatuneet punakaartilaiset haudattiin Pyykin harjun rinteelle kaivettuun joukkohautaan. Tämä kaunis ja muistorikas maisema on nähtävänä osaston talon kunniasenällä t. k. 15 p.

Silloin on näytelmäseura hommanut sellaisen Vaudeville-illatun, Berkeleyyn näytelmäseuran avustamana. Ohjelma on monipuolista ja huvittavaa, niinkuin kesällä sen ollakin pitää.

Vaikka onkin luonto viekottelemassa helmaansa meitä työn raatajia, niin silti meidän on myös velvollisuus pistäytyä Työväen talolla, 20 Flint St., t. k. 15 p. Sitä iltana ei tarvitse kenenkään katua, varmasti on ohjelma katsomisen arvoisen. Ohjelma alkaa kello 8 j.p.p. Lopuksi tanssia. — Vakituinen.

PHILADELPHIA, PA.

Vappua juhlittiin täälläkin, vaikka ei niin suuresti kuin luultiin. Agitatsionikomitea oli laatinut juhlat kaksijakoisiksi, nim. iltapäiväksi ja ilaksi, tarkoituksella saada enempi yleisöä juhlimaan päivän merkityksestä. Kun ei saatu järjestää minkäänlaisia ulkoilmakokouksia eli kulkueita, niin he ajattelivat, että kyllä kai silloin joka suomalainen haluaa tulla omalle talolle juhlaa viettämään, kun yleinen käitys on että suomalaiset oivaltavat Vapun merkityksen paremmin kuin jonkun muun maalaiset, ja luultiin että haalimme käy pieneksi jos ei koeteta järjestää juhlaa jo päivällä alkavaksi. Mutta ihmetellä täytyi, kun iltapäivän ohjelmallisuudessa tuskin oli sataa henkilöä. Suomalaiset tavallisesti eivät mene töihin Vapun-päivänä. Täällä alkoi puutyöläisten lakko juuri tänä merkkipäivänä. Suomalaiset miehet ovat täällä melkein kaikki puutyöläisiä, ja siis lakossa hekin. Olisihan sitä kannattanut viettää lakon alkajaisia ja tulla iltapäivälläkin jo juhlimaan. Kaikista ikävintä ja alhaisinta kuitenkin on se kun joku puoluetoveri menee työhön Vappupäivänä ja alle union palkan jo lakon puhjetessa. Luulisi jo nykypäivänä olevan sen verran itsetietoisuutta ja luokkaylpeyttä, että ei alenna itseään rahan orjaksi ja sillä tavalla menetä kunnioitusta toveriensa silmissä. Nyt kun jo kapitalistitkin "viettää" Vappua sotilaiden ja poliisien vartioidessa heidän henkeään ja omaisuuttaan, niin täytyisi meillä jokaisella olla sen verran tietoisuutta, että ei mennä luomaan lisää rikkauksia heille sinä päivänä. Tämän kaupungin porvarilehdet huusivat jo viikkoa ennen Vappua, että "punaset ovat määränneet sen ja sen pankkuriin ja liikemiehen ja politikoitsijan otettavaksi pois hengiltä juuri Vapun päivänä. Mutta heidän kotejansa suojelee vahva sotilas- ja poliisivoima, heidän postipaketit avataan, ettei pommeja voi lähettää." — Heillä näyttää olevan sellainen käsitys Vapusta, että työläiset pyhitäisivät sen murhaamiselle.

Nyt on Vappu ohi. Olen katsellut lehdistä, että montako porvaria "punaset" ovat murhanneet, mutta en ole huomannut yhtään. Kaiketi tästä saavat sotilaat ja poliisit uuden kunniamerkin, kun olivat niin tarkkoja henkivartioita, etteivät punaset päässeet "toimimaan"!

Niistä näytelmäseuran iltamista huokan. Kuulemma jokainen odottaa niitä jännityksellä. Ja kyllä niitä kannattaa odottaakin, sillä niin komea illatsu on silloin tarjolla, että Philassa ei ole ennen kuultu eikä nähty. Kaikki muu ohjelma, paitsi kappale, tulee olemaan "kotitekoista", nim. omilta jäseniltä, ja luulen että se kappalekin on jonkun näyttelijän kirjottama, sillä muut ihmiset eivät voisi niin hassua keksiä, sillä se on oikea "makupala." Harjotellussakin niin tuppaa naurattamaan että kylkiluita pakottaa, kuuluvat keuhvan.

Sinä iltana ei "lysti" puutu, kaikki ohjelma tulee suurimmaksi osaksi humoorista, sillä näytelmäseura koettaa hahduttaa tällä iltamallaan "karpenterien" lakon tuottamat surut ja huolet. Koettakaa seurata vaikka Raivaajaa, että näette tarkemmin päivän määräästä ja ohjelmasta. Kappaleen nimi, joka esitetään on "Näytännöiltä." Siis mukaan jokainen jota elämän huolet rasittavat, sinä iltana ne haittavat!

Philaankin kuuluu tulevan "tukki-jokelaisia." En vielä tiedä koska niitä saa nähdä, mutta ei suinkaan sellaista "känkiä" voi kauan piilossa pitää. Kuuluvat jo alkavan "treenaamaan" niitä ja sitten kai niihin tutustuu paremmin kun näytetään "Tukki-kijoella." Silloin varmasti ei "Kärpäsiemenen haussaissa" ole yhtään suomalaisia kotona, ainakin niiden luulisi silloin tulevan haalille, kun itse ovat pyytäneet tätä kappaleita esitettäväksi, ja jo kyselevät: "Onko tikettejä etukäteen saatavana?" Luulen, että niitä pian saa. Ovotpa jo naapurikylistäkin uhanneet tulla. Tervetuloa! Ei ole vielä päätetty, koska kappale esitetään, mutta pitäkää lehtiä silmällä, niin niistä näkee.

Ensimmäinen kenttäjuhla on 6 p. kesäkuuta, viimekesäisellä paikalla, 86:s katu ja Tinicum Ave. Jokainen osaa sinne ennestään. Siis tulkaa pitämään hauskaa ulkona luonnossa, pitkän talven jälkeen.

E. N.

MT. SOLO, WASH.

Täältäkin sananen Toverittareen, vaikka sitä ei näin farmikylistä ole paljoa pakisemista. Ne haalimme avajaisjuhlatkin ovat olleet ja menneet. Olimme kaikki tyytyväisiä sekä kiitollisia ympäristön tovereille ja toverittarille, erittäinkin astorialaisille, jotka toivat kaikki ohjelman.

Vappuna meillä piti olla ohjelmallanvietto haalilla. Ohjelmaa olisi ollut joitain numeroita, mutta miten lieneekin, oli yleisö ollut niin myöhästä, että ohjelman suorituksista ei tullut mitään. Kuitenkin hetken aikaa viulunsoitolla pyörähdeltä kävästiin ravintolassa ja poistuttiin niine hyvineen. Tuloja kuitenkin oli \$22.80.

Ompeluseuran myyjäiset päätettiin panna toimeksi 22 p. tätä kuuta. Silloin kaikki pojat ja äijät katsomaan, sekä huutamaan naistemme käsitöitä. Naiset ovat olleetkin ahkerana valmistuksessaan kaikenmoista sievää miesten ja naisten tavaraa. Luulupa, että eivät miehetkään unhoita meidän töitämme. Kuuluu olevan hyvä ravintola ja lopuksi vähän tanssitaankin. Vapaa sisäänpääsy kaikille. — Naiset jotka eivät ole vielä tuoneet käsitöitään olisivat hyvät ja toisivat ne ennen 22 päivää O. Lamin asunnolle. — A. L.

JOS OLETTE KIPEÄ

Pyytäkää VAPAA 5
LÄÄKEKIRJA—No. 5

Sillä on yli 25 muista ja naisten taifia sellottynä. Kun myöskin täydellinen luotto suomalaisesta kotilääkkeestä. Mistä jokainen voi itse valita sopivan lääkkeen taudilleen, samaten myöskin lääkkeitten hinnat y. m.

Lääkkeet eivät ole patenttilääkkeitä, vaan suomalaisia valmisteita, joita Suomessa on jo käytetty monia kymmeniä vuosia.

Tämä kirjan saatte vapautta ja pitävät sen olin jokaisessa suomalaisessa kodissa, sillä ette tiedä koska sitä tarvitsette, varokaa hembuukilääkkeitä ja hembuukitorttoita.

—Lignell'n Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekkilille Yhtävällöissä—

P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.